

Rode neusbeer

Nasua nasua

Laatste update: 10-10-2022

De rode neusbeer heeft een lange, spitse en flexibele snuit die over de onderkaak uitsteekt. Hiermee zoekt hij op de grond en onder afgevalen bladeren naar voedsel. De kleur van de vacht is veranderlijk (kaneelbruin, roodachtig bruin, bruingrijs) en kan zelfs bij hetzelfde individu na elke haarwisseling verschillen. De staart is geringd.

In Nederland lijkt de rode neusbeer het meest op een andere exotische soort – de wasbeer. Allebei de soorten hebben een zwart-met-wit gekleurd gezichtsmasker en een geringde staart, maar wasberen hebben niet zo'n lange, spitse snuit.

Foto: Vassil ([Wikimedia Commons](#))

1. Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2022

In Europa is de rode neusbeer alleen gevestigd in Spanje (op het eiland Majorca). In het Verenigd Koninkrijk wordt de rode neusbeer ook in het wild aangetroffen. Onduidelijk is of er sprake is van voortplanting.

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

Rode neusberen zijn omnivoren. Hun dieet bestaat uit amfibieën, kevers en fruit. Aan de kust jagen ze ook op broedende zeevogelsoorten. Op Majorca komt de soort vooral voor in Natura 2000-gebieden, waar hij een risico vormt voor het behalen van de natuurdoelstellingen.

Effect op ecosystemendiensten

Er zijn geen effecten op ecosystemendiensten bekend.

Overige effecten

Neusberen eten landbouwgewassen en jagen op gehouden kippen en ander gevogelte. Neusberen zijn dragers van diverse ziekteverwekkers en parasieten die voor mens en dier schadelijk zijn, zoals lintwormen, nierwormen en teken.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van de rode neusbeer op de [Unielijst](#) van [EU-verordening 1143/2014](#).

2. Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2022

Voor zover bekend komt deze soort niet voor in Nederland. In Europa lijkt op dit moment alleen het mediterrane klimaat geschikt voor vestiging van de rode neusbeer.

Effecten

Zie onder '1. Aanwezigheid en effect in Europa'.

3. Wet- en regelgeving

De rode neusbeer staat sinds augustus 2016 op de Unielijst van invasieve exoten. Een soort die op de Unielijst staat mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden in EU-lidstaten. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

4. Wat te doen?

Particulieren en dierentuinen die die deze soort al in bezit hadden voordat de Unielijst van kracht werd, mogen de dieren blijven houden totdat ze een natuurlijke dood sterven. Voorwaarden zijn wel dat de dieren niet kunnen ontsnappen en dat men zorgt dat ze zich niet kunnen voortplanten.

Provincies zijn verantwoordelijk voor het nemen van eliminatie- en beheersmaatregelen voor soorten op de Unielijst, wat zij kunnen doen samen met water- en terreinbeheerders en anderen. Rode neusberen kunnen bestreden worden door ze te doden of door ze te vangen en op te vangen. Deze en andere mogelijke methoden om rode neusberen te bestrijden staan beschreven in dit [rapport](#).

Meldingen van de rode neusbeer in de natuur kunnen worden doorgegeven via [waarneming.nl](#).

5. Meer informatie

Oorsprongsgebied

Het oorspronkelijke leefgebied van de rode neusbeer is Zuid-Amerika: tropische en subtropische gebieden, met name het laagland ten oosten van de Andes, en van Columbia en Brits- en Frans-Guyana in het noorden tot Uruguay en Noord-Argentinië in het zuiden.

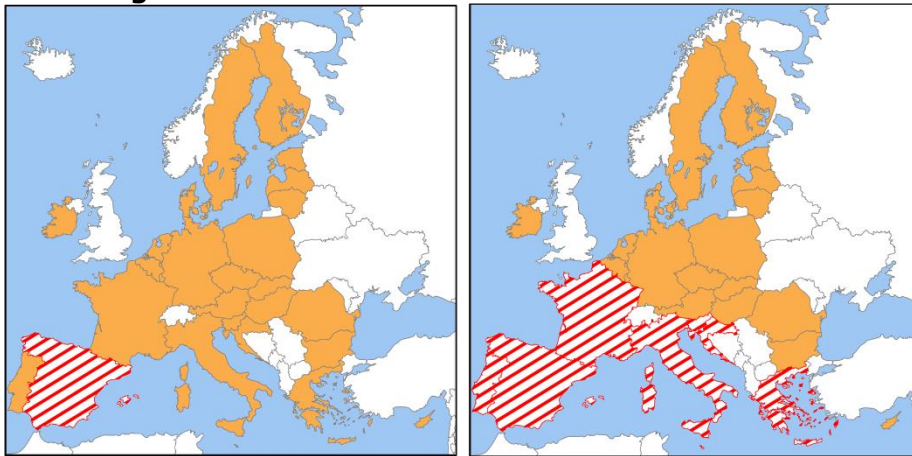
Habitat

De rode neusbeer leeft in Europa in mediterrane (eiken)bossen. In zijn oorsprongsgebied komt de soort voor in de tropische bossen tot op hoogtes van 2500 meter.

Introductieroute Europa

De dierenhandel is de meest waarschijnlijke introductieroute naar Europa. Import en handel is nu formeel verboden via EU-verordening 1143/2014.

Aanwezigheid in de EU

Links: Gevestigd in de EU in 2022 (rood gearceerde landen), rechts: mogelijke vestiging in de EU (rood gearceerde landen). In oranje zijn de overige EU-lidstaten aangegeven. Bron: [CABI 2022](#). [Nasua nasua](#).

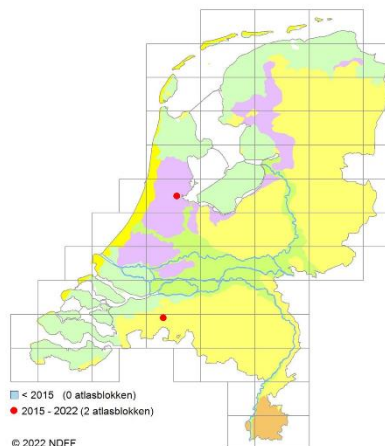
Introductieroute Nederland

Import en handel zijn nu formeel verboden via EU-verordening 1143/2014. Maar rode neusberen zijn in Nederland nog wel in beperkte aantallen aanwezig bij particulieren en in dierentuinen.

Aanwezigheid in Nederland

Stand van zaken in 2022: de rode neusbeer heeft zich niet gevestigd in Nederland. Recent zijn er enkele ontsnapte exemplaren gemeld, waaronder een dier in een Amsterdamse woonwijk.

Eerste waarneming in Nederland: 2017

Verspreiding van de rode neusbeer. Bron: [verspreidingsatlas.nl](#)

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

De kans op introductie is klein. Bovendien is het klimaat in Nederland op dit moment waarschijnlijk niet geschikt voor vestiging van de rode neusbeer.

6. Risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

7. Bronnen

- CABI, 2022. [Nasua nasua](#). In: Invasive Species Compendium. Wallingford, UK: CAB International. Bezocht op 10-10-2022.
- Mayol J, 2019. [Information on measures and related costs in relation to species included on the Union list: Nasua nasua](#). Technical note prepared by IUCN for the European Commission.
- Nederlands Soortenregister. [Rode neusbeer](#). Bezocht op 13-9-2022.
- Norren van E, 2019. [Rode neusbeer al op Mallorca, in Nederland alleen ontsnapte dieren](#). Kijk op exoten, nr. 28.
- [verspreidingsatlas.nl](#) Bezocht op 14-9-2022.